

Obsah

Budování kázně.....	1
Nekázeň.....	1
Moc	2
Zdroje autority	2
Zneužívání autority	3
Rádci a autorita	3
Dopis motivace	5
Dopis nástupnictví.....	5
Dopis kázeň.....	6

Kázeň

- kázeň je souhrn ustálených pravidel, norem a hodnot
- kázeň je situační – vždy záleží na situaci, ve které se uplatňuje a na kontextu, ve kterém působí (přičemž platí, že pro každou situaci se hodí jiný typ kázně)
- má sociální rozměr – chování a kázeň může mít v každé sociální skupině jiný charakter, většinou vše upravují podle toho, v jaké skupině se zrovna nacházím

Budování kázně

- návyk
 - jsme zvyklí poslouchat a tím si tvoříme určitý návyk
 - návyk poslouchat, který je součástí kultury společnosti
- dlouhodobý proces
- nevynucovat si svou autoritu, neboť tímto způsobem kázeň nikdy nezískáme a ani nevybudujeme

Nekázeň

- nekázeň vzniká, když moje autorita je slabší, než motivace lidí dělat něco, co já si nepřejí
- nesoulad mezi tím, co chci já a jaké jsou potřeby ostatních
- nemusí být spojena s nedostatkem autority
- jak tedy řešit nekázeň?
 - mohu posilovat svoji autoritu
 - mohu oslabit jejich motivaci tím, že jim nabídnu něco jiného
 - náročné na dramaturgii programu, plánování
 - mohu změnit svůj postoj k tomu, že mi to vadí
 - kompromis
 - zapojit se do toho, co dělají ostatní, ačkoliv to nebylo v plánu

Autorita

- označení pro posílení, podporu, uplatnění
- autorita je něco, co dává větší důraz na pokyny a přispěje k tomu, aby byly splněny
- autorita je něco, co způsobí, že ostatní udělají to, co by sami od sebe neudělali
- efektivní nástroj k vedení lidí

- slovo autorita má dva významy
 - osoba, kterou ostatní následují
 - vztah k danému člověku
 - autorita je vztah, dynamika předurčující nás k určité roli
 - jeden člověk může být autoritou u jedné skupiny lidí, u jiné být nemusí
 - vztah důvěry k autoritě, která je úzce spojena s odpovědností

Autorita X Kázeň	
Autorita	Kázeň
Zabývá se vztahy mezi lidmi	Zabývá se chováním lidí
Prostředek k vybudování kázně	Je to souhrn ustálených pravidel, norem a hodnot
	Je situační

Moc

- obě mají společné to, že mají vliv na druhé lidi
- velmi úzce propojené
- pracujeme s nimi jako se zaměnitelnými pojmy

Zdroje autority

- kompetence (znalosti, zkušenosti, schopnosti, dovednosti)
- funkce
- sociální status – něco, co dává najevo, že jsem něco víc (odznaky, velení na nástupu)
- „firemní kultura“
 - pojem z byznysu, ale můžeme ho použít i ve skautském kontextu
 - soubor všech pravidel, zvyků, tradic, které u nás v oddíle fungují - není psaná
 - vodítkem k poznání jsou věty: “U nás je zvykem/to funguje, že/takhle...”
 - pomáhá, ale taky může škodit, navíc se těžko mění
 - ve vztahu s autoritou je to například to, jaká prestiž je daná funkcí nebo to, že je zvykem, že všichni poslouchají „Gejšu“
- autoritu je třeba také stavět na:
- energii pro to, co dělám
 - je třeba, aby děti viděly, že mě baví to, co dělám, a že to dělám rád

- potřebě znát jednotlivce
- efektivním systému odměn a trestů
- co snižuje autoritu?
- nerozhodnost, nečestné jednání, neúspěch, nedůslednost, nespravedlnost, nadměrná suverenita, nedodržení slibů, nevyrovnanost, nízké sebevědomí, nadřazenost, nejistota, nepřiznávání si chyb, manipulativní chování
- co může způsobit autorita?
- „moc a sláva“ mi stoupne do hlavy, neuznávám chyby a mám na vše odpověď, nepřijímám ZV, všechno vím a znám, nevěřím sám sobě, neumím jednat s lidmi

Zneužívání autority

- nevědomé zneužívání
 - nálepkování, vkládání svých idejí do dětí
 - pasivita – někdo se na mě spolehl, ale já si toho ani nevším
- spotřebovávání autority
 - autorita se neztrácí naráz, když lidi nutíte, aby dělali, co nechtějí, tak vždy spotřebujete část té autority a pokud to děláte často, vytváříte si půdu pro to, abyste autoritu ztratili zcela
 - tím, že odstraníme „zabijáky“ autority (viz v části: co snižuje autoritu?), dostáváme se na nulu a autoritu musíme znovu začít budovat úplně od začátku
- **Zneužíváním autority ji automaticky „hned“ neztrácíme!!!**
- **Jsme neustálým příkladem!!!**
- příklady zneužívání autority
 - vedoucí má vždycky pravdu
 - pravidla jsou na táboře jen pro děti, vedoucí si dělá, co chce
 - vedoucí si nechává mýt ešus
 - vedoucí nevstávají na povinné rozcvičky
 - tresty se týkají jen dětí (ne roverů a vedoucích)
 - když spolu randí 20-letý vedoucí a 16-letá rádkyně

Rádci a autorita

- S rádci o autoritě mluvit: vysvětlovat, jak si ji získá a jak mu může pomoci
- **Autoritu rádce například podporuje:**
 - před družinou neměnit rádcovo rozhodnutí (udělal-li špatné rozhodnutí, vzít si ho stranou a vše vysvětlit)
 - podíl na rozhodování: účast na radách vedení
 - rádce připravuje a vede část programu
 - akce jen pro rádce
 - funkce: např.: denní rádce
 - privilegia: místo na nástupu, pozdější večerka

Dopisy Puňty Sojce

Dopis motivace

Ahoj Sojko,
jak se máš? Už sis ve Finsku zvykla? Co teď děláš?

Když jsme se loučily, říkala jsi, že ti můžu napsat, když budu potřebovat, tak píšu. Mám teď problém s Amazonkou - pamatuješ si ji? Přešla k nám z vedlejšího střediska. Je fakt dobrá - umí toho spoustu a holky ji zbožňují - a tak jsme se dohodly na tom, že bude rádkyní.

Ze začátku to bylo dobrý, ale teď se to nějak pokazilo. Nechce nic dělat, na výpravy nejezdí a chodí jenom na schůzky a ty vypadají chaoticky a nepřipraveně... Zkoušela jsem se s ní dohodnout a motivovat ji k účasti na výpravě tím, že když si připraví aspoň část programu a pojedě, že za ni na celý měsíc vezmu schůzky. Ale to nepomohlo. Na výpravu nakonec nejela a omluvila se až v pátek ráno...

Sojko porad', co s ní mám dělat? Jak ji mám motivovat, aby ji to zase bavilo a chtěla něco dělat?
Tvá bezradná
Punťa

Dopis nástupnictví

Ahoj Sojko,
nemůžu uvěřit, že už je to skoro rok, co jsi mi předala oddíl. Uteklo to jako voda. A až teď dokážu pořádně ocenit, jak skvělou jsem měla přípravu...

Pamatuji si jako včera ten úlek, když jsi za mnou přišla a říkala jsi, že bys mi chtěla oddíl předat, protože za rok pojeděš do Finska dělat doktorát. Úplně ve mně hrklo a říkala, jsem si "to je konec, to bude hrůza, to nikdy nezvládnu"! Ale tys mě v tom nenechala - celé jsme to společně naplánovaly a promyslely a já získala pocit, že ten obrovský balvan nenesu sama. Že v tom jedeme společně a že to snad i zvládnu.

A taky mi v celém tom procesu hodně pomohla Medůza. Původně jsem si myslela, že si vybereš ji, když byla léta Tvou zástupkyní a v oddíle vyrůstala déle než já... ale Ty ses jen usmála a pronesla větu, které jsem tenkrát moc nerozuměla: "Dobrý zástupce nebývá vždy nejlepší nástupce." Pochopila jsem to až s odstupem, kdy mi Medůza říkala, že ona je ráda na zástupcovském místě a oddíl by nikdy vést nechtěla - že by to nevydržela. Dnes jsem za to ráda - s Medůzou jsme kamarádky a jako zástupkyně je mi velkou oporou :)

Celý ten rok příprav znamenal neuvěřitelně moc práce - všechny ty naše schůzky po každé poradě, kdy jsi mi vysvětlovala, proč jsme s oddílovou radou řešili zrovna tohle, jak o těch věcech přemýšlíš a proč je děláš tak a tak... Často jsem toho už měla dost a říkala si, že to prostě zvládnout nepůjde. V takovou chvíli jsi vždy měla pár milých a povzbudivých slov. Vždy jsi tu byla, jely jsme v tom spolu. To byl úžasný pocit - vědět, že je to náš společný úkol..

Hrozně moc mi ty všechny naše schůzky a debaty pomohly lépe pochopit jednotlivé procesy, které se v oddíle dějí a jejich smysl. A navrch jsem dostala všechny materiály k běžné papírovací agendě - i okomentované, abych se v nich lépe orientovala! To se nedá vyvážit vším zlatem světa!!

Co mi fakt hodně pomohlo bylo to, jak jsme o té změně komunikovaly s holkama v oddíle. Jak jsme je na to připravovaly a jak jsme na to připravovaly i jejich rodiče a střediskovou radu. Všichni mě hned od začátku brali, komunikovali se mnou normálně. To byla úleva, protože jsem se hodně bála, že to bude složitější. S většinou rodičů si dokonce tykáme a rádi nám pomáhají, když něco potřebujeme pro oddíl zajistit.

Nejsilnějším momentem celého toho roku byl ten poslední večer tábora, kdy jsi mi u táborového ohně předala Zlatý klíč oddílové vedoucí. V tu chvíli jsem věděla, že už je to tady. Že je ze mě vedoucí. Že mám obrovskou zodpovědnost za celý oddíl. Že už před tím nemůžu couvnout. Děsilo mě to. Ale zároveň jsem věděla, že jsem připravená. Že to zvládnou, protože jsem přesně na tom místě, kde mám být. A že jsem připravená nejlépe jak to jde. Věděla jsem, že to zvládnou. A věděla jsem, že Ty budeš pořád nablízku a budeš mě podporovat a pomáhat mi i nadále...

Sojko, děkuju moc za všechn ten čas a energii, se kterou jsi do toho šla! Byla to úžasná spolupráce a opravdu mi pomohla. Jednou bych chtěla umět oddíl také tak předat, jako jsi to udělala Ty. Až přijde čas...

Punťa

Dopis kázeň

Ahoj Sojko!

týjo, ta slavnost na začátku školního roku zní fakt zábavně. Jak jsi to popisovala, úplně jsem cítila tu atmosféru!

Jak jde učení? Posledně jsi psala, že budeš začínat učit svůj první seminář ve finštině - jak to jde? Jací jsou studenti?

Potřebuju další moudrou radu... S novým školním rokem přišli do oddílu nováčci. Jsou hrozně rozjívění a pořád zlobí. A svým zlobením strhávají i ostatní holky.

Poslední kapkou byla výprava teď o víkendu. Jely jsme na Brdy - na naše obvyklé tábořiště. Víš, tam, kdes to měla vždycky hrozně ráda a vyprávěla jsi nám tam všechny ty příhody ze svého skautování.

Celou dobu to bylo v pohodě, ale cestou domů to nešlo vydržet. Bála jsme se, že nestihneme vlak, tak jsme šly na nádraží rychle a nakonec jsme tam byly o třičtvrtě hodiny dřív. Ze začátku dobrý, holky byly uhnány a potřebovaly popadnout dech. Ale po pár minutách jim otrnulo a začaly lítat po celém nádraží, hrát na honěnou, lézt po lavičkách a pokřikovaly po sobě. Já se bála, že u toho spadnou do kolejí a výpravčí si stěžovala, že děláme hrozný randál. Dokonce stihly v nádražním obchůdku utratit všechny peníze, které jsem jim ráno vrátila, za sladkosti. Přestože to měly zakázané!!

Bylo to hrozné, nevěděla jsem co s tím. Nestíhala jsem je hlídat a jak byly v ráži, tak na ně nic neplatilo. Připadala jsem si hrozně sama a neschopně...

Asi nemám dost autority a nevím, jak ji získat. Co s tím?

Děkuji nastotísíckrát
Puntá